

„Edinost“

za enkrat na dan, razen nedelj in
svetkov, ob 4 uri zvečer.

Naročilna cena:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kron

Naročnino je plačevati naprej. Na na-
ročilo brez priložne naročilnice se uprava
ne odira.

Na tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
sredstvene številke po 6 stotink (3 avč.);
tvoja Trsta pa po 8 stotink (4 avč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petito. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom
Poslana, osumitnice in javne zahvale do-
mači oglašit. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Kokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš spre-
jema upravništvo. Naročnino in oglaš
je plačevati loče Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
skl. Carintia št. 12. Upravništvo, in
sprejema inšerate v ulici Molis
piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trst

„Tagespost“ in „kompromis“.

Grška tetka — to je staro ime, znano
že od davna med štajerskimi Slovenci — je
te dni v stvari »kompromisa« citirala tržaško
tetko — tako se kranjski liberalci, ki menda
sploh niso originalni, krstili »Edinost«. V
zahvalo za to pozornost naj se malo pobavimo
z uvodnikom »Tagespost« od dne 8. t. m.
Članek govori zopet o kompromisu, je torej
aktualen. »Novo zasedanje« je nadpis uvod-
niku, ki izjavja, da so nemški poslanci vsto-
pivši prošlega dne v parlament, našli tam —
kompromisni predlog, kar da dokazuje, da
se je vsaj nekaj uvidelo (kje!), da treba
namreč v oglede srmatnemu proglašanju
Stürgkhove resolucije, ukreniti voz na stran
ter da Nemcem lepe velikonočne počitnice
niso izbrisale utisa, ki ga je nanje napravil
afroht glede celjskih nazovi-slovenskih razre-
dov. Trdno stališče nemških volilcev da ne
prispušča nečerega dvoma o tem, da bi bila
zgrešena nada, ako bi se mislilo, da se, kakor
do Badenija, pod vsakim pogojem in potem
ko se je zgodila Nemcem najbrezobzirnejša
krivica, more preko istih (Nemcev) mirnim
srcom preiti na dnevni red. Ne treba ponav-
ljati — pravi »Tagespost« — kaka frivolnost
je tičala v tem, da je bila resolucija Stürg-
khova odklonjena, ki da je bistveno
izražala le — željo! Da so tudi ta
izraz želje pokopali s premočjo glasov, v tem
da tiči krivica, katero so zakrivilo slovanske
stranke, podprte po klerikalcih in po socij.
demokratih, ki da so v svoji pristranosti
otroče borirani. Glasovi, ki so se slišali za
časa počitnic povsodi, v nemških pokrajinah,
so dokazali celo najbolj zaslepljenim slovan-
skim strankam, da Nemci nočejo žalitve
mirno vtakniti v žep. Vlada in zmernejše
stranke desnice so se podvzale, da mi-
slijo na pomirjenje, in nastal je
predlog o kompromisu. Nasproti temu pred-
logu pa kažejo Nemci, in izlasti nemška
ljudska stranka, list s pogoji, pod katerimi
edino so pripravljeni, da se v bodoče še
udeležijo na parlamentarnem delovanju. Te
zahteve so sledeče: imenovati je nem-
škega ministra-zemljaka, jezi-
kovno vprašanje je rešiti s
tem, da se nemščina določi drž.
jezikom, odstraniti je slovanske uradnike
in nemških in jezikovnovno mešanih okrajev
in konečno je dovoliti celo vrsto subvencij
nemškemu mestom.

PODLISTEK

Vladimir.

Hrvatski spisal Avgust Šeena, prevel M. C. t. d.
IV.

Zato je stopal Vladimir lahko, zato se
je poigraval s težko puško svojo. Lice mu
je čelo, srce skakalo, grlo zvenelo v žive
glasove hrvatske himne. Mislil si je skoro,
da gre na svatbo. Ali Evgenij ni bil toliko
vesel. Povešene glave je stopal poleg svo-
jega tovariša, da si ni zapuščal svojih dragih,
da si je ostajal v domovini. Na kraju mesta
je godba nehala, zamenjali so jo bobni. Ba-
taljon se je ustavil. Vojski so spustili puške
na zemljo, bilo jim je počivati nekoliko tre-
notkov in v teh trenutkih poslovi se od svojih
dragih. Tu se je imel tudi Vladimir poslo-
viti od svojega pobratima. Glej jih — še
stoji cela četa! Krasni, izbrani možje! Živa
kri, vsaki njih nosi v svojem srcu nebeški
plamen. Kako jim sevaajo oči, kako vedro
jim je čelo, kako se svetijo bajoneti in se
blesti lakirano jermenje! Sedaj, sedaj, mi-
sliš, ti udarijo in strmoglavijo sovražnika.
Ali prišel je zadnji čas miru. — Mati je stala

»Tagespost« pričakuje, da bodo nemške
stranke glede teh kompenzacij jedine, izlasti
pa roti nemške liberalce, da se pridružijo
akociji nemške narodne stranke.

List se zaveša sicer, da je nevarno, če
bi se strune preveč napele, a baš sedaj da
treba pokazati, da Nemci ne trpijo niti naj-
manjše žalitve. Slovanski desnici treba teme-
ljito pokvariti šalo, da bi »prosto« (gemein)
jasnost številne večine uporabljala v svrhu
krivice, zasramovanja in drzne provokacije.
Saj da je znano, da so Slovani že zdavna
pripravljali glasovanje o Celju ter da so ho-
teli enkrat pokazati, da morejo vsako, in še
tako pohlevno željo Nemcev v narodnih
stvarih preglasiti in da jo proglasijo z bru-
talnostjo, temeljujočo na mehanični večini.

Potem sledi še nekaj denuncijacij na
račun Čehov, in člankar zavrzuje s tirado
da so Slovani v glasovanjem o Celju postavili
na koeko — avstrijsko drž. misel, ki da stoji
in pade z — Nemštvom!

Uljudni, kakor smo, dovoljujemo si k
tem izvajanjem graške »kolegije« le neko-
liko opazk.

Ako govori »Tagespost« o krivici, ki da
se je zgodila o tej priliki, ima prav!! Kriv-
ica je vsekako, ako se mora narod, ki je od
pamtiveka tako izdatno čuval nem-
ško-latinsko kulturo, ki je pro-
svetno polje nemško gnojil s proiz-
vodi svojih najboljših sinov,
ako se mora ta narod še sedaj, ko je ideja
humanizma prodrla že vsepovsodi, na tako
obupen način boriti za mrvice naravne pra-
vice. A ta krivica se godi — nam!

Nemci groze, da ne bodo sodelovali na
razpravah državnega zbora. To je seveda le
komedijska. Nemci vedo sami najboljša, da
karkoli nastane, ne more biti ugodnejše za
njih nego sedanje zmede, ki so sad pretezne
zveze z Nemčijo. Danes ni več Radeckega, in ni
več Grillparzerja, da bi jim pel: »v tvojem
taboru je Avstrija....« Zgodi se, kar se hoče,
ali to moremo reči z gotovostjo proroško, da
Avstrija ne bo, ali ne če ne bo nemški drž.
jezik uveljavljen v zakonu, ampak ne bo je,
akose ne dajo Slovanom pra-
vice, ki jim gredo po božjih in
naravnih zakonih!

Da Slovanstvo ni ravno faktor, katerega
bi se smelo tudi v tako čudni državi, kakor
je naša, podcenjevati, to je dokazalo baš
glasovanje o Celju. V tem tiči teža glasova-
nja o Celju!

Da, celjsko vprašanje je pokazalo, da

kri ni voda; dokazalo je, da Slovani zamo-
rejo preprečiti vse zle nakane »nadčloveš-
kega«, umetno krmljenega Nemštva, pa ob-
stajala stara deanica, ali ne obstajala! To ni
umetna, to je naravna večina; umeten je
samo preveliki upliv, ki ga imajo — valed
zaslepljenosti v višinah v tej pretežno slo-
vanski državi vsenemške izdajice.

Avstrijska država ne pade z Nemštvom,
ampak pade s Slovanstvom! Slovani se tem
zagroženem slučaju lahko tolažijo z dejstvom,
da imajo mirno vest, da niso pripomogli z
ničemer, da bi povsedežili razpad stare strehe!
Sebe pa lahko tolažijo z mohamedanskim
»kismet« — saj so vajeni turških raz-
mer!

Kar se tiče iztiravanja slovanskih urad-
nikov iz nemških krajev, bi pa le želeli, da
se to zgodi prav kmalu; saj na ta način
morda pridemo vendar do tega, da bodo na
državni železnici v Trstu umevali slovanske
zahteve strank po voznih listkih in da na
kranjskih okrajnih sodiščih ne bodo sloven-
skih prošelj več reševali v materinščini —
Bismarekovi!!!

Nevesekdo.

Politični pregled.

V Trstu, 9. aprila 1902.

Državni zbor. — Zbornica poslancev.
— (Nadaljevanje včerajšnjega brzojavnega
poročila.) Med interpelacijami, ki se bile pre-
čitane začetkom včerajšnje seje, je tudi ona
posl. Fresla, glede uporabe vojaške godbe na
neki veselici, ki se je bila priredila na ko-
rist učencem na nemških šolah v Plznu; in-
terpelacija pravi nadalje, da so domobranci
opravljali pripravljala dela za to veselico ter
se slednjič pritožuje radi porabe močstva pl-
znske garnizije za štatiate v nemškem gle-
dališču.

Poročevalec baron d' Elvert je začet-
kom svojega govora izjavil, da mu nalaga
lojalnost obdržati še nadalje svoj referat, ker
bi se delo parlamenta zavleklo, ako bi moral
v zadnjem času kdo drugi prevzeti poročev-
vanje; iz tega dejstva pa naj nihče ne izvaja
kakih zaključkov za postopanje govornikovo
in njegove stranke v bodočnosti.

Posl. Brdlik je zahteval ustanovitev
češke državne obrtne šole v Budjejevicah ter
je zapretil, da bodo Čehi že izvajali svoje
konsekvence, ako bo vlada še nadalje zavla-
devala ustanovitev te šole.

»Tudi ti meni!« je odvrnil dobro-
voljec.

»Da.«

»Ali si našel Milivoja?«

»Nisem; ničvrednež se je umaknil iz
Zagreba, a ne ve se, kam.«

»Prosim te, obišči včasih Lucijo in
očeta. Piši mi vse natanjko, ali si šel, na-
tanjko. Spominjaj jo na-me. Reci jej, naj se
vsaki dan o zahajanju solnce spominja mo-
jega imena, istotako se hočem spominjati jaz
njenege. Tako bova skupaj vsaj v duhu.«

»Hočem, hočem«, je prikimal Evgenij z
glavo. »Ne skrbi! Čuvati hočem devojko, biti
ti hočem namestnikom.«

»Oho!« se je pošalil Vladimir, »to je
jako nevarno, prijatelj. Taki namestniki si
včasih privajajo popolno gospodstvo ter znajo
odtihniti onega, katerega zastopajo.«

»Ne skrbi! Jaz nisem poet, jaz sem
prozaik.«

Za hip sta obmolčala oba. Častniki so
se začeli zbirati, zapovednik je dajal zapo-
vedi. Videlo se je, da ima četa skoro odko-
rakati. Vaakogar je zgrabilo za srce. Evgenij
je prijel Vladimirja za roko:

»Brate!« je rekel, »čas je blizu, ločiti

Posl. Siegmund je izjavil, da je
proračun — potem, ko so Nemci propadli o
glasovanjih glede slovanskih sol v Tešinu,
Opavi, Brau in Celju — Nemcem sovražen
in naperjen v to, da se nemška mesta po-
slovanijo.

Posl. Kratochwil je govoril v če-
škem jeziku.

Posl. dr. Hofmann pl. Wellenhof je
trdil, da se je z glasovanjem o celjskem
vprašanju hotelo Nemce ponižati; govornik
je napadal katoliški centum in ministra
Pientaka, kateri da ne bi bil smel, (kakor člen
neutralnega kabineta) glasovati v takem
vprašanju. Govornik je dolžil vlado, da fa-
vorizira Čeha ter da je nje delovanje na-
perjeno proti koristim nemškega naroda. Iz-
javil je potem, da bodo Nemci iz alpskih
dežel postopali solidarno s severnimi Nemci.
Govornik je potem v imenu
svoje stranke izjavil, da bo ista
glasovala proti proračunu ter
da ostane tako dolgo v strogi
opoziciji, dokler ne dobijo Nemci
zadoščenja za minolost in ga-
rancij za bodočnost.

Za Hofmann Wellenhofom je imel mini-
sterski predsednik dr. Körber daljši govor,
iz katerega posnemamo sledeče: Vlada obrača
vse svoje prizadevanje v to, da bi pomirila
razdražene duhove in postopa radi tega naj-
lojalnejše proti vsem strankam. Vlada je
zadnja, ki bi želela, da bi prišli nad parla-
ment novi oblaki. Ministerski predsednik je
opozarjal potem na čudne razmere, ki so v
naši državi, kjer se na pr. radi vsake jezi-
kovne malenkosti kličejo na pomoč vse in-
stance upravnih oblasti in celo interpelacije
v parlamentu. Vsaka vlada da do gotove
meje mora izvrševati vodstvo parlamentarnega
delovanja. Tudi stranke te zbornice da so v
večini slučajev ustrezale željam vlade in je
bilo na ta način mogoče priti do nekakega
premija in rešiti več važnih vprašanj. Vlada
pa da v gotovih slučajih, ki se živo doti-
kajo narodnega spora, nikakor ne more domi-
nirati nad raznimi strankami, ki se tedaj postavi-
ljajo na strogo narodno stališče. Kompromis
v narodnih vprašanjih je jedina rešitev iz
tega stanja. Ako se vladi pripomore k ta-
kemu kompromisu, bodo taka glasovanja,
kakor je bilo ono o celjski zadevi, izključena.
Važnejše še od vprašanja o glasovanju glede
Celja je celjsko vprašanje samo, katero je
čisto kulturnega značaja in se je pooprstilo
samo radi tega, ker so celjske paralelke

se je. Prvikrat se ločujeva tako — midva,
ki sva skupno zrasla od malih nog. Nisem
mislil, da te tako pospremim — Vladimire!
Tebe je tuja zloba razgrela, tvoje mlado
peaniško srce je vsplantelo in te poglano v
boj. Plemenit si, slava tebi. Bog te blago-
slovi na tvojem potu, Bog naj te čuva o
vsakem koraku, ali čuvaj se tudi ti. Tvoja
nрав se lahko vnema. Ne drvi neumno v
nevarnost! Spominjaj se Lucije in svojega
pobratima. Povrni se nam kakor zmagovalce,
donesi na svojih puški ne samo krvavega
lovor-venca, ampak tudi oljko srečnega miru.
Čuvaj si glavo! Vredna je, da misli in snuje
še dolgo let o sreči naroda. Tebe so zanesle
peroti fantazije, ti si se ugledal v Nemca
Körnerja. Oh, kako vroče želim, da tvoji
idejali postanejo resnica, ali idejal pesnika je
toli krasen, toli sijajen, da se ga mirna pa-
met skoro boji. Ohrani se za rod, za delo!
Nosil boš puško, junaški jo boš nosil, ali ti
nisi rojen za puške. Bog ve, kakih dave pri-
dejo na nas, ker smo spremenljivi, lahko-
verni. Morda pride mrtvilo na nas, pa bo
trebalo plamenečih duš, da nas ogrejejo ne-
beškim ognjem. Taka je tvoja duša.
(Pride še.)

nastale pod narodnim znamenjem. Slovenci se dosedaj ne morejo veseliti svoje posesti, medtem ko postaja celjsko vprašanje vedno večja nevarnost za notranji mir. Na vsak način bo treba iskati odpomoci, ki naj celjsko vprašanje oprosti nevarnega značaja. Vlada si bo resno prizadevala, da od strani celjske skrbi in da tudi Slovenci ne bodo trpeli vsled tega. Vlada se ne da potieniti se svojega stališča in tudi minister Pientak je ne zapusti in je to najmanjše hotel storiti s svojim glasovanjem. Vlada ne želi boja. Ako imajo druge države prednost narodne jednosti, morajo pa biti narodi v naši mnogojezični državi vznesljivi med seboj; le na ta način je mogoče zahtevati od države, da bo v varno pribežališče vsem.

Govor ministerskega predsednika je bil mnogokrat pretrgan z mejklici in na zvršetku vsprejet deloma z odobravanjem in deloma z oporekanjem. Oporekanje pa je bilo baje na levi hi huje, nego na desnici.

O položaju. Velikonočne počitnice državnega zbora so bile, kakor vse kaže ravno dovolj dolge, da se je v nemškem taboru nekoliko shladila jeza, ki je navtala vsled glasovanja o Stürghovi resoluciji. Začetkom se je dozdevalo, da Nemci kar razženejo parlament, čim po velikonočnih počitnicah zopet otvori zborovanje. No, večerjajša prva seja pa nam je pokazala, da so Nemci postali dokaj krotkejši. Nemški nacionalci (nemška ljudska stranka) so bili prvi, ki so hoteli prav krepko zamahniti, a so se medpotoma nekoliko premislili, opiraje se gotovo na izrek, da previdnost nikdar ne škoduje. Nemški nacionalci, ki so sedaj med vsemi nemškimi strankami najštevilnejši v parlamentu, sklenili so prestopiti v strogo opozicijo, kakor je v večerjajši zbornici v njih imenu izjavil posl. Hofmann pl. Wellenhof. Torej tudi oni samo v »strogo« ne pa v »nejstrožjo« opozicijo. Med tema dvema besedama ni sicer velike razlike, ali vendar je v naših sedanjih parlamentarnih razmerah velikega pomena. Pod »strogo« opozicijo naučili smo se namreč razumevati navadno mirno opozicijo, pod »nejstrožjo« pa že — obstrukcijo.

Iz te Hofmann-Wellenhofove izjave se da torej sklepati, da Nemci ne mislijo še na obstrukcijo in tudi ne na to, da bi vrgli Körberjevo vladno, proti kateri so v velikonočnih praznikih tako rohneli v svojih listih.

Pa tudi druga znamenja so še, ki dokazujejo, da Nemci ne mislijo ravno tako krvavo resno z ropotanjem proti vladi.

Poslanec Walz je stavil namreč v klubu nemških nacionalcev predlog, naj bi se sklep, da prestopi klub v opozicijo, prijavil tudi ostalim nemškim klubom, ki so zastopani v konferenci načelnikov nemških klubov, a pozivom, naj se isti pridružijo njih sklepu, ker bi sicer nacionalci bili primorani izstopiti iz konference načelnikov nemških strank; tega Walz-ovega predloga pa klub ni vsprejel, kar zopet dokazuje činejoče postopanje Nemcev v vprašanju opozicije.

Sicer bi pa bilo proti vsakemu zdravemu razumu, ako bi hoteli isti Nemci delati resne ovire ali celo vreči Körberjevo ministerstvo, katero jim vendar ustreza moogo več, kakor bi bilo dovoljeno.

Dokler bo stala sedanja vlada in dokler bo hodila po poti, katero je ubrala do sedaj, je gotovo izključena energična in neizprosna opozicija od strani Nemcev.

Kljub temu pa je položaj v zbornici sedaj precej zamotan. Ako bodo nacionalci vtrajali v opoziciji, izgubi vlada že itak nestalno večino in morala si bo pomagati z večino od slučaja do slučaja. Vlada, ki nima za seboj stalne in zanesljive večine pa ne more zaprijeti velike akcije za saniranje parlamentarnega življenja ter za kulturno napredovanje države. Sicer ni dvoma, da bo vlada v kratkem zopet potolazila kujačo se nemške nacionalce ter da bo Körber zopet še nadalje životaril idilično življenje v objemu svojih nemških ljubljencev.

Vojna v južni Afriki. Bruseljski »Standard« hoče vedeti, da bi bili zastopniki Burov v Evropi pripravljeni skleniti mir pod nastopnimi pogoji: republikama je dovoliti popolno samoupravo pod supremacijo Anglije, uporniki se imajo pomilostiti brez vsacega prikrajšanja političnih pravic; proklamacija, s katero so bili voditelji proglašeni izgnanimi iz južne Afrike in s katero so bila posestva Burov zaplenjena, je umakniti; burske ujetnike je povrniti in Anglija mora dati odškodnino za razdejane farme.

Nekako v soglasju s tem javlja »Daily Telegraph«, da je Schalk-Burger osebno pripravljen skleniti z Angliji mir pod supremacijo Anglije ter se zadovoljiti z razsežno samoupravo pod vodstvom angleškega državnega komisarja. Schalk-Burger da si bo prizadeval, da bi tudi Steijna in Deweta pridobil za to.

Slednjič bi bilo zabeležiti, da je zajeti burski general Kruitzienger bil te dni oproščen. O Kruitziengerju se je bilo namreč bati, da ga doleti ista usoda kakor je doletela Scheepersa, ki je bil od angleškega vojnega sodišča spoznan krivim kakor »upornik« in ustreljen. Od dejstva, da je bil Kruitzienger oproščen, pričakujejo angleški listi, da se poveča vera v angleško človekoljubje in da to povzpeši prizadevanje za časten sklep miru.

Ali to so le angleški viri in ni dvomiti, da na mnogokaterem mestu želja poraja misli in trditve. Sicer pa bi bilo tudi is angleških virov posneti, da je le ena struja Burov, ki je za mir pod gornjimi pogoji. Angleški listi poročajo namreč, da so proti vsakemu miru, ki ne bi zagotavljal popolne neodvisnosti južnoafriških republik, izlasti Stejo, Dewet in — predsednik Krüger. Izlasti poslednji da danes bolj nego poprej veruje v konečno zmago Burov.

Tržaške vesti.

Kdo bo tržaški škof? Družnjska »Reichspost«, glasilo nemških svečnikov, in tržaški »Piccolo«, oficijozno glasilo tržaškega škofijskega ordinarijata, javljata, da je mag. Nagl, Nemece, ki ne zna ni besedice slovenski imenovan, za tržaškega škofa.

Mi tega ne moremo verjeti. Iz Rima smo vedno pričakovali pravičnosti. Saj znamo, da se še celo za Kitajsko imenujejo taki škofje-misionarji, ki znajo kitajski jezik in kitajske običaje. Toliko smemo pričakovati in zahtevati tudi mi Slovenci. In zahtevali bomo to živo in odločno! Mi ne moremo verjeti, da nas sv. apostolska Stolica hoče izročiti nemškemu »Drang nach Osten«. Mi se lahko borimo proti krivicam, ki se nam gode na sodnem in upravnem polju. Tu lahko dosežemo tudi vsepoh. Proti cerkvi se ne moremo boriti, proti naši sv. cerkve moramo zginiti.

In vendar je tudi tukaj rešitev! Začelo je svitati. Pot so nam pokazali vrli Rimljanje. Zato se ne bojimo tudi Nemce Nagla.

Sad latinizatorstva. Pišejo nam: Moderni latinizatorji, to je oni, ki bi radi, da bi bilo pri nas, kakor je bilo svoj čas na Hrvaškem, vse latinsko (v cerkvi in zunaj) ti bodo gotovo mislili, da jih hočemo zopet napadati. Povod tej notici izhaja iz minolih dob, iz leta 1852. Med stotinami drugih latinskih, oziroma nemških krstnic, nam je prišla v roke ena iz — Doline. Na tem cerkvenem dokumentu nahajamo vsa imena in priimke tako grozno popačene, da nam ni mogoče molčati o tem. Ni sadosti, da nam magistrat in tudi razni e. kr. uradi kvarijo naša poštena slovenska imena in priimke — ne, treba še, da v tem pomagajo tudi oni, ki trdijo, da bo nad strankami, da dajejo vsakemu svoje in da so — v obrambo zatiranih! Mi ne krivimo direktno sedanjih gg. župnikov radi teh grozljivih latinskih spak, ker vemo, da se je danes tako kvarenje vsaj deloma odpravilo, ali sveta jeza nas popada, ko pomislimo, koliko škode nam je napravil ta neumestni in popolnoma nepotrebn latinizem.

Ker je Krist rekel svojim učencem: »Pojte in učite vse narode«, zahtevamo, naj se že enkrat neha z vednim usiljevanjem onega jezika, ki ni jezik nobenega naroda, ki je mrtev jezik in ki je naši narodnosti le v neprecenljivo škodo. Kaj treba, da se nam na Krasu, na Tolminskem — z eno besedo; da se nam malone po vsem Slovenskem vsiljujejo latinski dokumenti, (na Kranjskem tudi nemški! Stavec), katerih ne razumeje živi krst? Ni li naš živi jezik vreden, ako ne več — pa vsaj toliko, kolikor velja mrtvi latinski? Mejnarnost nas tu ne briga čisto nič. Ako veljajo slovenski dokumenti, katere izdajajo vsi oni častiti duhovniki, ki so res narodni, ako veljajo vsi ostali dokumenti, izdani po vseh mogočih posvetnih oblastvih — morajo veljati tudi cerkveni, in t. hočemo in zahtevamo mi!

Proč z latinščino, a na njeno mesto naj stopi jezik naroda!!

Glas ljudstva, glas božji!!

Tako v Ljubljani, kakor v Trstu. V Trstu ne moremo priti do tega, da bi v kaki mestni cerkvi vdobili ob večernih urah slo-

vensko propoved in slovenski blagoslov. To je vse prihranjeno za Italijane in tudi — za Nemce. Naši slovenski verniki morajo samo zjutraj, prej, nego se je zdanilo, vjeti tu in tam kako slovenako besedico.

Tako je začelo tudi v Ljubljani. Nemci so začeli zasedati vse boljše ure, posebno, odkar so v Ljubljani nemški jezuitje. Sedaj je slavnost v ljubljanskem uršulinskem samostanu. Na dnevnem redu je slovenska propoved ob 5. uri in pol zjutraj — nemška nobel-propoved pa zvečer ob 6. uri in pol. Nemške propovedi bo imel jezuit, ki ga v Trstu imenujemo »Wir Deutsche«-propovednik.

Mi nismo proti temu, da tudi Nemci v Ljubljani čujejo božjo besedo na svojem jeziku. Obsojamo pa odločno cerkveno upravo, kako je v Ljubljani v kot potisnila naše cerkvene pravice. Tudi obsojamo sedanjí nemški zistem med jezuiti. Zakaj ni v Ljubljani slovenskih jezuitov?

Katoliška cerkev boji tudi na Slovenskem katoliška in ne — nemško-latinska!

Vprašanje šole v Gropadi. Gospod Lahi so hoteli biti v zadnji seji mestnega sveta zopet duhoviti.

Aesor Sloceovich je namreč v svojem poročilu o komisijalnem pregledovanju za šolo v Gropadi trdil, da komisija ni mogla pričakati takega vremena (burje in snega), v kakoršnjem naj bi, po zahtevi ministerstva, pregledala klimatične razmere v Gropadi. — Mi pravimo, da je zanje že to prava sramota, da mora tako mesto, kakor je Trst, ki se hoče vedno ponášati s svojo 2000-letno kulturo, še le vlada siliti, da gradi svojim občanom prepotrebne šole! V drugo pa trditve aseorja Sloceovicha ne drži več, ker je v minoli zimi, (posebno v zgornji okolici) predolgo trajalo tako vreme, kakor ga je omenjal Sloceovich, namreč burja in sneg! Gospodi na magistratu pa se seveda ni ljubilo, da bi ob takem vremenu delali izlete v okolico, izlasti pa še, ako gre za slovensko šolo!!

Ako se pa gospoda, ki imajo na razpolago dovolj kožuhov in kočij, ne upajo v takem vremenu sprehajati po okolici, kako morejo potem naši kulturnosoci zahtevati, da bi revni otročiči peš in slabo oblečeni hodili v oddaljeno vas v šolo? Gospoda so šli raje v Gropado ob lepem vremenu in takrat so se seveda »prepričali«, da otroci čisto lahko hodijo v Bazovico v šolo!

Gospod svet. Iv. Gorup pa ni ostal gošpodi dolžan odgovora ter jila je v rečeni seji krepko in temeljito zavrnil. Izrekel je svoje agražanje nad sklepom tozadevnega odseka, ker pričakovati da je bilo, da laška večina ob tej priliki pokaže malo več pravičnosti, poštenosti in človekoljubja. Dokazoval je potem z nepobitnimi argumenti, da je ustanovitev šole v Gropadi nujno potrebna. Ako hočejo otroci iz Gropade in Padriča polhajati v šolo, hoditi morajo v Bazovico, oddaljeno tri kilometre, in se morajo po zimi, slabo oblečeni, izpostavljati ostriemu mrazu in vsakovrstnim vremenskim neozgodam.

Ako bi ti dve vasi spadali pod kako kraško občino — vsiklikni je svet. Gorup povsem opravičeno in izrekel s tem pravično in najstrožjo sodbo o postopanju signozov o tem vprašanju — imeli bi bili že davno svojo šolo! Kulturni Trst se v tem lahko sramuje pred najbornejšo kmetsko občino na Krasu! Ako nam že nočete dajati šol — je zaključil govornik — bodite vsaj odkriti, erčni in ne branite se s praznimi izgovori! Recite raje, kakor se je svoječasno izrazil I. podpredsednik mestnega sveta tržaškega: »slovenskih šol imamo že dovolj in ne ustanovimo nobene več!!«

(Ta notica se je zakasnila po neljubi pomoti v uredništvu in to vsled nenavzočnosti glavnega urednika našemu listu. Op. ured.)

»Dementirana vest.« »Slovenski Narod« piše: »Slovenec in »Edinost« sta poročala, da so pri zgradbi nove istrske železnice nekateri italijanski častniki bili naslužbeni kakor delavci in to priliko porabili za vohunjenje. Vlada sedaj razgláša, da je to stvar natančno preiskala, a se je izkazalo, da je rečena vest popolnoma izmišljena.

Danšnji »Piccolo« pa trdi, da so slovenski listi pisali tudi, da so one italijanske častnike naše oblasti tudi prijele. Konstatirani moramo torej, da smo mi trdili ravno nasprotno, namreč: da sta ona italijanska častnika že zopet na varnem v svoji lepi in blaženi Italiji!! Mi smo dotično vest prejeli od take

znane in ugledne osebe iz Istre, da jej absolutno dajemo več vere, nego vladnemu dementiju! In tudi o »Slov. Narodu« moramo dvomiti — njemu na čast —, da bi bil res uverjen, da je res vse kakor pribito, kar trdijo vladini dementiji, izlasti pa v takem slučaju, ko bi pripoznanje pomenjalo ob enem, da se slavnim oblastim zopet nekaj ni posrečilo oziroma da jim je — ušlo!! Jeli bil »Slov. Narod« res vsikdar uverjen o samem sebi, da ni govoril resnice, če je n. pr. od kake oblasti dobil, kak popravek? Mi bi rekli, da »Slov. Narod« v takih slučajih in vzlic vsem popravkom ostaja navadno pri svojem prepričanju!!

Ali mi umejemo vzroke, ki so bili odločilni za »Slov. Narod«, da je to pot z nekim tihim ali vendar vidnim zadovoljstvom priobčil, da je vlada »natančno preiskala« in da se je »izkazalo«, da je bila naša vest »izmišljena«. Umejemo tem bolj, ker je vladini dementi prinesel »Slovenskemu Narodu« prelepo priliko, da je mogel »Edinost« predstaviti svetu kakor nekako zaročnico — ljubljanskega »Slovenca«.

»Ljubljanski zvon« piše o celjskem vprašanju:

»Pri specijalni debati je padel dne 21. marca Stürghov vsenemški predlog, da naj se opuste celjski slovenski paralelni gimnazijki razredi. Združeni Slovani, Romuni in Italijani so premagali to pot nemški naval na našo narodnost in to s 33. glasovi večine. Črez vse zanimivo je, da je bila vlada nekako spozazumljena z nemškim predlogom! Za sedaj pač ostane naša gimnazija v Celju, ali Nemci ne bodo mirovali! Italijani so glasovali za nas le slučajno. V bodoče se moramo v državnem zboru braniti Slovani sami. Toliško pa je jasno, da se iz Celja ne umakne moša mi nikdar prostovoljno, ker smo ondu kaj d o m a!! Kdor pa bi v tem kritičnem položaju še priporočal celó kompromis z Nemci, takega politikarja bi ne mogli smatrati več za Slovenca in Slovana! »Trd bodi, neizprosno, mož jeklen, kadar braniti je časti in pravde narodu in jeziku svojemu!«

Isti list piše pod naslovom »Nemške višje gimnazije na Kranjskem«:

»Meseca februarja je trdil v državnem zboru neki slovenski poslanec, da imajo kranjski Slovenci na razpolaganje štiri višje gimnazije. To pomeni moramo resniči na ljubo stvarno popraviti! V Ljubljani je na III. gimnaziji v nižjih štirih razredih učni jezik slovenščina, le za grščino in nemščino je učni jezik nemščina. Takisto so na I. gimnaziji ljubljanski, potem v Kranju in v Novem mestu v nižjih razredih slovenske paralelke, na katerih je za večino predmetov učni jezik slovenščina. A v višjih razredih — počenši od 5. do 8. razreda — je na vseh štirih gimnazijah na Kranjskem učni jezik nemščina; samo materni jezik slovenski se milostno predava s slovenskim učnim jezikom. Kranjski Slovenci torej nimajo takisto kakor štajerski Slovenci niti ene višje slovenske gimnazije!«

Dasi smo to abnormalno in neznosno šolsko stanje v našem mesečniku že večkrat pribili, vendar povdarjamo to sedaj še enkrat, ker naši bratje Čehi in Poljaki mislijo, da imamo res par slovenskih gimnazij, vsaj na Kranjskem, in ne morejo verjeti, da bi se nam res tako žalostno godilo, kakor se nam godi!

25.000 Nemcev ima na Kranjskem. 4 višje nemške gimnazije, 500.000 Slovencev pa niti ene svoje gimnazije! Vendar pišejo nekateri slovenski politični listi, da nam je vlada na Kranjskem še precej »objektivna«! Hvala lepa za tako objektivnost!

Dostavljamo še, da je znani renegat baron Schwegel predlagal istega meseca v parlamentu, naj se nemška nižja gimnazija v Kočevju razširi v višjo, a je v isti sapi glasoval z Vsenemci za odpravo celjske utrakvistne gimnazije...

Drobne vesti. Nesreča, ali zločin? Včeraj okolo 2. ure popoldne sta se aprla zakonska Krelja stannjoča v ulici Irene.

Mej upitjem, ki pa ni bilo nič nenavadnega v tej družini, (kakor poročajo stanovalci iste hiše) je neki gospod, stannujoči pod stannovanjem omenjenih Krelj, slišal težak padee na tla in ker je s tem prenehalo tudi upitje, sta hitela dva moža, da vidita, kaj se je dogodilo med zakonskima Krelja. Ženo sta našla na tleh — mrtvo, kar sta takoj prijavila oblastvom.

Gosp. Krelja prisega, da se niti dotaknil ni svoje žene in da je ista nenadoma omahnila in padla na tla. Upamo da to zadržilo odgovarja resnici, ker je zdravnik, ki je prišel z sodno komisijo, izjavil, da ne vidi na mrtvi ženi nikakega znaka kakega nasilstva. Dokler se stvar ne preišče natanko, je radarstvo dalo g. Krelja odvesti v zapore.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 10. aprila ob 10. uri popoldne se bodo valed naredbi tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Benvenuto 1, krčmarska oprema in pohištvo; trg S. Giovanni 4, pisarniški predmeti in oprema v zalogi; zagata de Moro 6, voz; Škorklja 176 in ul. Pesa 2 in ulica Rossetti 7, hišna oprava; ulica Valdirivo 19, hišna oprava, oprema v zalogi in špaga; ul. Eremo 302, hišna oprava; ob 11. uri: zagata S. Eufemia 3, voz; ob 11. uri in pol: ul. Sanita 9, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri jutraj 8.2 ob 2 uri popoldne 15. C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 764.4. — Danes plima ob 10.30 prelp in o 9.54 pop.; oseka ob 4.46 popoldne in ob 3.57 popoldne.

Društvene vesti.

Pevsko društvo »Kolo«. Pišejo nam: Pevsko društvo »Kolo« je prav za prav delavsko društvo. Delavske moči, ki je setavljajo, so naše narodne moči, katere so že mnogo storile za probujanje naših tržaskih delavskih življenj. Zato sme to društvo pričakovati, da je podpirajo vsi oni, ki se čutijo narodne in ki žele napredka naši narodni stvari.

Da je temu tako, pričajo vse zabave, prirejane po tem društvu, in ki so vse vpele ob ogromni udeležbi vseh naših narodnih mas. »Kolo« pa ne vabi na svoje zabave samo delavcev in njih družin, ampak vabi tudi odličnejše narodne kroge, ker smatra, da smotuvsi ena družina, brez razlike stanu.

Prihajajo nedeljo dne 13. t. m. bo imelo to društvo prvo svojo letošnjo veselico v dvorani »Narodnega doma« v Barkovljah. Z ozirom na neumorno delovanje Kolašev na narodnem polju je pričakovati, da bo ta dan zopet eden onih dni, ko se združijo vsi tržaski narodni sloji v impozanten nastop, kakor so to pokazali že o raznih prilikah — posebno pa na največjem dosedanjem slovenskem koncertu v »Politeama« in pa ob največji slavnosti naši, ki se je vršila dne 21. julija proš. leta.

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu so darovali: Pogrebno društvo za Rocol in Kjadin 20 K, g. Jure Klun pok. Iv. Mar. 1 K, gospeca Primožič nabrala v veselji družbi pevskega zbora bratovščine sv. Cirila in Metodija dne 6. t. m. 1 K 62 st. — Srčna hvala!

Blagajništvo.

»Konsumno društvo v Trečah« bo imelo dne 20. aprila t. l. svoj redni občni zbor v prostorih konsumnega društva. Dnevni red: 1. Volitev odbora. 2. Odobritev računa. 3. Razni nasveti in predlogi. — Na obilno udeležbo vabi

O d b o r.

Vojaško veteransko društvo za Trst in okolice bo imelo v nedeljo dne 27. aprila t. l. ob 3. uri popoldne svoj 22. redni občni zbor. Kraj zborovanja se naznani. Ob 8. uri zjutraj istega dne bo v župni cerkvi sv. Antona novega sv. maša.

Na to svečanost uljudno vabi podpisani predsednik vse p. n. gg. častne člene, podpiratelje in prijatelje društva ter vsa ude, kateri naj se zberejo ob 7. uri zjutraj na dvorišču velike vojašnice, od koder odkorakajo z godbo v omenjeno cerkev.

Dnevni red občnega zbora: 1. Poročilo predsednika za leto 1901. 2. Poročilo blagajnika. 3. Poročilo pregledovalnega odseka. 4. Razprava in potrdilo obračunov. 5. Predlogi udov, vlozeni v zmislu § 35. društvenih pravil.

Trst, dne 7. aprila 1902.

Stetter,
predsednik l. r.

Tržasko podporno in bralno društvo je imelo svoj redni občni zbor v nedeljo 6. t. m. ob 3. uri in pol popoldne v lastnih prostorih, ulica Stadion štev. 19. — V novo vodstvo in odbor so voljeni:

Predsednikom Kamušič Miloš, I. podpredsednikom Kranjc Josip, II. podpredsednikom Čudvod Matija, I. tajnikom Bukovič

Fran, II. tajnikom Gregorič Josip, knjigovodji: Rože Josipin in Skedelj Ivan; blagajnikom: Gulič Fran; gospodarjem: Tavčer Josip I. — Odborniki: Kovačič Ivan, Tomažič Ivan, Žetko Ivan, Križman Ivan, Gasperšič Fran, Rolih Anton, Stok Vinko, Hvala Matevž, Tomine Fran, Antončič Matija, Rebec Fran, Kosovelj Andrej, Tuta Andrej, Vouk Valentin, Rebec Ivan, Volk Miha in Tavčer Josip II. — Namestniki: Lozej Vide, Stok Ivan, Kovačič Karl, Rolih Baštjan, Žetko Matija, Saksida Anton, Rože Miloš, Štolfa Andrej in Podberšček Anton. — V pregledovalni odbor: Colja Josip, Prinčič Josip in Jerič Anton. — V mirovno sodnijo: Umek Ivan, Kukanja Anton, Suro Josip, Krašević Martin in Ostrovska Fran. — V ženski odbor: Rože Roza, Bukovič Franja, Stok Josipa, Burkart Marija, Rolih Antonja in Zadnik Karolina. — Namestnicami: Kukanja Josipina, Ciriko Marija in Bonamioi Franja.

Gospodje odborniki kakor tudi namestniki so uljudno vabljeni, da se vdeležijo prihodnje seje, ki bo v petek dne 11. t. m. ob 8. zvečer.

Vodstvo.

Razne vesti.

× **Umrl je** v Gabrju pri Miran tamošnji posestnik Fran Pavletič. P. v. m.!

× **Občinske volitve v Korminu razveljavljene.** Namestništvo je razveljavilo občinske volitve v Korminu iz vseh treh razredov. Vršile so se lani 20., 21. in 22. sept. Nove volitve bodo še ta mesec, gotovo tako burne in ob taki veliki udeležbi, kakor zadnjič.

× **»Trg-obrtna zadruga v Gorici«.** Novo načelstvo je imelo svojo prvo sejo v petek zvečer, kakor doslej. Sestavilo se je tako: Načelnik je veleposestnik in veletržec gosp. Anton Pečenko, prvi namestnik dr. R. Gruntau, drugi namestnik pa posestnik in trgovec g. Anton Fon — Načelstvo bo poslovalo tri leta, nadzorstvo pa se bo volilo od leta do leta. Delokrog načelstva pa je omejen na najnavadnejše posle, dočim bo vse važnejše stvari reševala skupna seja načelstva in nadzorstva, ki bo redno vsak mesec.

Vesti iz Kranjske.

* **Nemško gledališče v Ljubljani.** Kakor poročajo nemški listi, je narasel z zadnjim darilom kranjske »šparkase« fond za zidanje nemškega gledališča na 400.000 K, ter se misli v kratkem času pričeti s stavbo. V ta namen je že kupljeno Cenkerjevo posestvo.

* **Nesreča.** V nedeljo popoldne ob 1. in pol uri je tovorni vlak, ki je vozil iz Postojne proti Prestranku, sunil železničnega čuvaja Ivana Vičiča ter ga vrgel 6. m. daleč v neko skalo. Eno uro kasneje je nesrečni mož izdihnil. Bil je ravno pri kosiluko je zapazil, da se bliža vlak, kateri je nekaj minut prehitro vozil. Vičič je tekel ven, da bi izdal signalno ploščo, a bil je prepozno. Pukojni je bil občešp.šтовan in miroljuben mož. N. v. m. p.!

* **Okrajna bolniška blagajna v Kranju.** Kakor poročajo, je bil ta dan v Kranju poslanec zveze bolniških blagaj, gosp. Cimadori, da valed tozadevne interpellacije dra. Susseriča preišče upravo tamošnje okrajne bolniške blagajne. G. Cimadori pa da je našel vse v najpopolnejšem redu.

Vesti iz Štajerske.

— **»Bodočnost«.** Priobčili smo že v tem listu, da se je ustanovilo počitniško društvo slovenskih visokošolcev za Slovenske gorice, oziroma za slovensko ozemlje med Dravo in Muro. Zbralo se je nad dvajset visokošolcev, ki so sprejeli društvena pravila, katere se predlože oblasti v potrjenje.

V »Bodočnosti« združeni visokošolci in abiturijenti proučevali bodo na podlagi statističnih podatkov in lastnih izkušenj gnotne in splošne družabne razmere zlasti gori označenega ozemlja. Pospeševali bodo za časa svojega bivanja v domovini narodne prireditve drugih društev ter sami prirejali večje splošne ljudske shode, na katerih sporedu se bodo brez kakršnihkoli omejitev sprejemale točke, ki so sposobne ljudstvu vcepjati večjo državljansko in splošno družabno izobrazbo ter gojiti napredek in vnemati podjetnost. V ta namen morajo biti o vsaki prireditvi »Bodočnosti« na dnevnem redu poučna predavanja praktično naobrazevalne vsebine. Ker

bi pa kakršnakoli strankarska teženca naravnost onemogočila trajen vseh društvenega delovanja, izključevala se bode strogo vsaka politična primes teh nameravanih prireditiv.

Toliko danes o bistvu in namenu »Bodočnosti«! Natančnejša pojasnila daje, dokler pravila niso potrjena od oblasti, začasni predsednik cand. med. Vekoslav Spindler na Dunaju. Katerikoli nedijak, ki hoče sodelovati na uresničenju tu naznačenega namena, bode z veseljem pozdravljen in sprejet za pospešujočega člana. Kdor pa noče ali ne zaupa, tega iskreno prosimo, da ne ovira in da »Bodočnost« pusti vsaj v miru. Bogve kako velikanskega trenutnega preobrata v zaostalih in zanemarjenih gnotnih in splošno v družabnih razmerah svoje otje domačije si ustanovitelji tega društva nikakor ne obetajo. Gotovo je pa menda, da se bodo dosedanje razmere v našem družabnem gibanju trajno izboljševale le na ta način, ako se bode ljudstvo zavedalo svojih pravic ter se samo poprime z vsemi modernimi sredstvi izboljšanja svojega stanja. Temu namenu posvetiti svoje sile je pa namen dijaštva, zblanega v počitniško društvo »Bodočnost«!

— **Nemški stebri v Celju** se majoje neprestano, pa ne valed slovenskih vsoprednic, ampak, ker je nemškemu trgovcu hujškau težko izhajati v mestu, kjer je vsako podjetje po ogromni večini navezano na slovenske odjemalce. Ali neko čudno prikazen beleži »Domovina«. Kadar je kak nemški purgar začel prav silno kričati o nemškem značaju Celja ter psovati Slovence je to že najsigurnejše znamenje, da mu — voda teče v grlo. Te dni sta se zopet prigodila dva taka slučaja, ki pričata, da vse Bismarckovanje ne more nič spremeniti na odvisnosti Celja od slovenskega življa in na dejstvo, da je ekzistenčni pogoj za vsakega trgovca to, da si prav uredi svoje razmerje do slovenskega prebivalstva. Neki Rodakovits je moral opustiti svojo trgovino z železjem, a glasovitemu aranžerju vseh nemških veselie in največjemu Germanu pred Bogom, K. Prettnerju, je sodnija pritisnila pečat na vrata njegove trgovine »steklenino«. Mož je vedno kričal: Marš ven s slovenskim gimnazijem iz Celja! Slovenski odjemalci pa so si mislili: Ne notri v trgovino gospoda Prettnerja!

Še nekaj drugih nemških stebrov da se majo v Celju!

Brzjavna poročila.

Imenovanje.

DUNAJ 9. (B.) »Wr. Ztg.« objavlja: Trgovinski minister imenoval je poštnega tajnika Matijo Berka v Tratu poštanim svetovalcem v istotam.

Vojna v južni Afriki.

BLOEMFONTEIN 9. (B.) Reuterjeva pisarna javlja: Z dovoljenjem lorda Kitchenerja je brat burskega generala Deweta, Piet Dewet, prejšnji generalni komandant v državi Oranje, ustanovil istotam burski kor v službi angleške vojske. Vsakemu, ki se pridruži temu koru, zagotovljena je podpora, da se po dokončaneji vojni poda na svoje farme.

Spopad med socialisti in redarji.

BRUSELJ 9. (B.) Po sinočnjem zborovanju socialistov, v katerem je imel socialistični poslanec Vanderwelde jako oster govor, došlo je do spopada med kakimi 1500 socialisti in redarstvom. Dva redarja in jeden socialist so bili ranjeni. Na neki drugi točki mesta so skušali demonstranti zažgati pisarniške prostore nekega katoliškega lista; ogetj pa je bil takoj pogašen. Četa demonstratitov napotila se je proti palači prince Alberta; redarji so zaprli ulice in potegnili sablje. Tri osebe so bile ranjene. Tudi v nekaterih pokrajinskih mestih priredile so se demonstracije v prilog splošni volilni pravici. Tudi tam so se pojavili neredi.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 9. (B.) Po sodbi uglednih diplomatov se položaj v Makedoniji nikakor ni poslabšal. Poročila časopisov so večinoma močno pretirana, grške vesti so večinoma krive. Splošno ali večje parojelne ustaje se ni bati. Čudno je, da je ta dementi prišel tako pozno. Vsakako je zanimivo, da tudi to — sicer zelo optimistično poročilo — ne izključuje popolnoma možnost ustaje, ker zatrjuje, da se le »v e č e« ustaje ni bati. Kje pa nehuje mala in začetja velika ustaja, ni

tako lahko določiti. Tudi ni izključeno, da more iz male ustaje nastati velika. Op. ur.) CARIGRAD 8. (B.) »Agence de Constantinople« zatrjuje, da so vae vesti o sultanoveji bolezni neosnovane ter je sultan pri najboljšem zdravju.

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI

z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Pisarja - vežbenika

sprejme pisarna dr. Gregorina in dr. Slavika.

PRVA TOVARNA za čopiče in ščetke Santo d'Angeli

TRST. - Via S. Antonio - TRST (nasproti Zennaro in Gentili).

Specijaliteta čopičev za zidna dela nepresežne trpežnosti. Bogat izbor ščetk, strojev za čiščenje parketov, metelj, metlice, ščetk od perja, palic za iztolči prah.

Velikanski izbor mil, glavnikov, parfumov, listnic, novčark, mošnjikov itd.

Vse po jako nizkih cenah. V prepričanje se prosi blagohoten obisk.

Velikanska rastava pohištva in tapečarij. Izvenredno ugodne cene. **VILJEM DALLA TORRE** v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.) Moje pohištvo donesrešo. —

PROTI

PRE

kašlju, grlobolu, hripavosti, katanu, upadanju glasu, itd. itd. zahtevajte vedno

Prendinijeve pastilje

Čudovit učinek pri peclih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd. Dobivajo se v škatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi. Škatljica stane 90 stotink.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TRST

TOVARNA:	ZALOGE:
Via Teza, vogal	Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje)
Via Libertas	in Via Riborgo št. 21

Telefon št. 870.

Velik izbor tapečarij, vzorci in slik. Izvršnje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurenca.

ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO Predmeti postavijo se na pa obrod ali železnico franko.

Proti kašlju in kataru
kakor tudi proti
- hripi (influenca) -
naj se uporabljajo edino le
katramne pastilje Ravasini
škaflička po 80 stotink.
Proti
zagrljenju in grlobolu
se priporočajo
Ravasinijeve pastilje
od ogolunjene sladke škorje
škaflička po 60 stotink.
Vdobja se v
LEKARNI RAVASINI
v Trstu, Piazza della Stazione št. 3.
kakor tudi v lekarni Piccola, Jeroniti, Luciani, Vi-
tali & Variabasso; v Roki: lekarna Prodani; v
Gorici lekarna Cristofaletti in Pontoni.

Velikanski izbor pohištva
A. BUCHBINDER
TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.
Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev,
tapedarij vseh vrst, ročnih kovčkov in
velikih kovčkov vseh vrst po načrtih
železničar. Naročbe sprejema za kompletne
sobe toli v mestu koli za odpošiljanje
po železnici ali morju.

Cepiči
na ameriških hribih, 2 in 3-letni, esternet
in teran, se prodajajo po jako nizkih cenah.
Ponudbe je pošiljati na »Vodstvo otoka
Brioni«, Brioni pri Pulju.

FILIJALKA
C. KR. PRIV. AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.
V vrednostnih papirjih na V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 $\frac{1}{2}$ 30-dnevni odkaz 2 $\frac{1}{2}$
30- " " 3 $\frac{1}{2}$ 3-mesečni " 2 $\frac{1}{2}$
6- " " 2 $\frac{1}{2}$
na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih ban-
kovih avstrijske valjave, stopijo nove obrestne takse
v krepot s dnem 24. junija, 28. junija in odnosc
20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.
Okrožni oddel.
v vredn. papirjih 2 $\frac{1}{2}$ na vsako svoto. V napoleonih
brez obresti.

Nakaznice
na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave
Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gralec
Sibinj, Inomostu, Ozovec, Ljubljano, Linc, Olomeu
Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.
Kupnja in prodaja
bitku 1 $\frac{1}{2}$ provizije.
Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.
Predujmi.
amčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente
Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih —
provizija po jako umestnih pogojih.
Kreditna pisma na katerokoli mesto.
Vložki v pohranu.
Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke
italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem
kursu.
Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati da-
serbni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodb.

Obuvala!
Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo)
Bogata zaloga raznovrstnih obuval za
gospode, gospe in otroke.
Poštna naročbe se izvrše takoj. Pošiljate so poš-
nine proste.
Prezema vsako delo na debelo in drobno ter se
izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po kon-
kurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča
Josip Stantlč čevlj. mojster.
Zalagatelj uradnikov in službenecov konsum-
nega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in
c. kr. generalnih skladišč: nadalje stražnikov c. kr.
javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr.
priv. avstr. Lloydja.

Spoštovane slovenske gospodinje!
Zahtevajte pri svojih trgovcih
NOVO
Ciril-Metodijevo
cikorijo.

Stavbinsko podjetje **G. TÖNNIES** Stavbinsko podjetje
Ljubljana.
Tovarna za mizarsko orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.
Delavnica za konstrukcijo železa itd.
Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarska dela kakor: kompletna okna za cele
stavbe in izločna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in družega
pohištva v vseh zlogih. — Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: deščice, parkete,
od jermena in navadnega lesa. Kompletna stavbinska kovaška dela, stopnice,
ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.
Proračuni brezplačno. Reference prve vrste na razpolago.

Lekarnar Thierry (Adolf) Limited
pravo stolistno mazilo
je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih hitro
zdravi ter odpravi na človeškem telesu vse
prirasle izrastke.
Vdobja se po lekarnah. Po pošti franko 2 lončka
3 K 50 stot.
Lekarnar Thierry (Adolf) Limited v Pregradi pri Rogatcu
(Rohitsch-Sauerbrunn.)
Naj se izogibljate ponarejanj ter pazi na zgornjo, na lončku utisnjeno varn. znamko in tvrdko.

Naznanilo.
Podpisani uljudno naznanja p. n. občinstvu, da je prevzel slavno-
znani zastop
mestne pivovarne v Budjejevicah
(Češko, ustanovljena 1795.)
in da se nahaja zaloga piva v ulici Molino piccolo št. 6. ter da toči pivo iz
te pivovarne v svojem lastnem restavrantu v Barkovljah. Vsled svojih poseb-
nih lastnosti, čistosti in vzdrževanju, prekuša to pivo znatno pilsensko.
Pivo iz mestne pivovarne v Budjejevicah
je opravičeno priznati si prvo mesto med vsemi češkimi pivami.
Pričakuje cenjenih naročb, bedi na sodčke, bodi steklenice, bežeži se
z odličnim spoštovanjem
Th. Kondr.
Telefon 1514.

Dr. Rosa Balsam **Praško domače zdravilo**
iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi
je že več kakor 30 let obče znano domače
zdravilo, vzbuja slast in odvaža lahko. Z
redno uporabo itega se prebavljanje krepi
in ohrani.
Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvč.
po pošti 20 nvč. več.
je staro, najprej v Pragi rabljeno do-
mače zdravilo, katero varuje in ohrani
rane čiste, vnetje in bolečine olajša
in hladi.
V pušicah po 35 in 25 nvč., po pošti
6 nvč. več.
varilo! Vsi deli embalaže nosijo
zraven stoječo, postavno polo-
ženo varstveno znamko.
Glavna zaloga:
Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“
Praga, Malastran 203, vogal Nerudove ulice.
Vsakdanje poštno razpošiljanje.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg,
P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

„Andemo de Franz“
kréma
v ulici Geppa št. 14.
Toči vina prve vrste:
Bela vipavska . . . liter po 36 kr.
Orna istrska . . . „ „ 36 „
Istrski refošk . . . „ „ 48 „
Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gor-
skimi in miznimi jedili po zmernih cenah.
Družinam se pošilja na domu od 10 litrov
naprej: Ipavsko belo liter po 28 kr.,
črno istrsko liter po 28 kr.
Priporoča se tudi krčmarjem, katerim dajem
vinood 50 litrov naprej po dogovorjeni ceni.
Josip Furlan, lastnik.

Prodaja vina „Ai Maestri“
v ulici Valdirivo št. 17. Slavnemu občinstvu se naz-
nanja, da se od danes naprej točijo sledeča vina:
refošk črn po 28 novč., bela rebula iz Brd po 28
novč. Za družine po ugodnejših cenah. Opolo iz Visa
po 28. novč. Za obilen obisk se priporoča ter že v
naprej zahvaljuje.
Vsak zamore moja vina analizovati in ako jih
vdobi ponarejena (vdobi 100 gld. nagrade).
Gostilna „Al Transwaal“.
prej »Antico Gobbo« Via dello Scoglio.
(nasproti Drejevi pivovarni)
Podpisani priporoča I. vrste istrska, vi-
pavska in dalmatinska vina, refošk, kraški
teran, Opolo, prosek, nadalje Dreherjevo
pivo, Plzensko in Spaten v botliškah.
Domača kuhinja vedno pripravljena.
Kroglišče. Svojim rojakom se toplo pripo-
roča
Fran Bertič, krčmar.

Izza mnogo let
preskušeno domače
zdravilo
Frana wilhelm
lekarnarja
Na razstavah odli-
kovan s zlatimi
kolajnami
Obrona znamke v
mnogih državah
c. in kr. dvornega zalagatelja
Neukirchen, spodnje avstrijsko.
Fran Wilhelmov odvajajoči čaj
Zavitak K 2.— Poštni zavitek 15 zavitkov K 24.
Wilhelmov želiščni sok
1 stekl. K 2.50. Poštna pošiljatev 6 stekl. K 10.
C. in kr. priv.
Wilhelмова tekoča maža „Bassorin“
1 skaflička K 2. Poštna pošiljatev 15 kom. K. 24.
Wilhelmov obliž
1 skaflička 80 stot. 1 ducat skafliček K 7.—
5 ducatov skafliček K 30.—
Poštne pošiljatev franko zaboj v vse avstro-ogerske
postaje.
Vdobja se v mnogih lekarnah v znanih originalnih paketih,
kjer jih pa nimajo se pošiljajo.

Julij Redersen
izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih
aparatur.
Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst
(Nasproti „Isola Chiozza.“)
Kirurški instrumenti, ortopedični aparati
modrei, umetne roke in noge, berglje, erna-
nični pasovi, elastični pasovi in nogovice,
suspensorji, elektroterapični aparati, aparati
za umetno dihanje ter predmeti za bolnike
Zaloga
predmetov za kirurški zdravljenja, angleški
predmeti od gumija in nepremočljivih snovij.
Posojila
proti povrnitvi v 7 m pol letih vdobe c. kr.
častništvo, vladni, mestni in železniški urad-
niki ter vdove kakor tudi uradniki podjetij
in privatni uradniki, ki so udje kakega pen-
zijskega zaklada.
Posojila se dajejo proti varščini na ne-
premičnine, urednostne listine, rente, vžitke,
zavarovalne police itd.
Obrniti se na Hinko Giberti, ul. Canale 71

Prodajalnica izgotovljenih oblek
„Alla città di Trieste“
trrdke
EDVARD KALASCH
Via Torrente št. 34
nasproti gledališču „Armonia“
s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke
po meri in najugodnejših cenah. V pro-
dajalnici ima tudi zalogo perila za
delavski stan po izvenredno nizkih cenah.
Izbora boljših in navadnih snovij.
VELIK IZBOR
izgotovljenih hlač za delavce
kakor tudi blaga za hlače, ki se na-
pravijo po meri.

Velika zaloga krojnega blaga.
Krojaška zadruga
vpisana zadruga z omejeno zavezo
GORICA Gosposke ulice 7 GORICA
Priporoča vse v to stroko spadajoče
blago ter jamči za pošteno in solidno po-
strežbo.
Cene stalne brez pogajanja.

Albert Brosch
Trst. — Via S. Antonio 5 — Trst.
— Kožuhar in izdelovalec kap —
Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.
Velika zaloga kožuhovine in kap za ci-
vilne in vojaške osebe.
Izvršuje poprave z vso točnostjo in
skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke
za zimo z jamstvom proti molem in ognju.